

Zelfportret op een TROON

KIJK, HIER
HEB JE HEM, HET
IS REMBRANDT
VAN RIJN.

Rembrandt van Rijn
Zelfportret, 1658
The Frick Collection, New York

Hij is een trotse kerel met een **dikke neus**. Hij lijkt wel een koning die op zijn troon zit. De mensen moeten tegen hem opkijken en een diepe buiging maken. Maar Rembrandt was geen koning. Rembrandt was een kunstschilder. Hij tekende en schilderde zichzelf in allerlei kleren en trok schaamteloos de **raarste beken** in de spiegel. Dat vond ie interessant. Zijn hele leven lang heeft Rembrandt zelfportretten gemaakt. Daardoor weten we nu hoe hij eruit heeft gezien. Alleen zullen we nooit horen hoe zijn **stem** geklonken heeft. Misschien had hij een diepe bromstem of juist een hoge stem. Er bestaan geen bandopnames van. Die techniek bestond nog niet in Rembrandts tijd.

Detail uit De Nachtwacht

Dol op LICHT
en donker

Rembrandt werd in 1606 in Leiden geboren. Hij had twee zussen en vijf broers. Zijn vader had een **molen** die aan de rivier de Oude Rijn stond. Rembrandt tekende graag. Hij wist al vroeg dat hij kunstenaar wilde worden. Zijn ouders vonden het goed. Toen hun zoon 13 jaar was gingen zij op zoek naar een **meester-schilder**. Het werd Jacob van Swanenburgh. Bij hem kon Rembrandt in de leer gaan. In die tijd was het heel gewoon om in de werkplaats van iemand een vak te leren. Er waren nog geen scholen zoals nu. Rembrandt was een supernieuwsgierige leerling.

Uiterst links:
Rembrandt van Rijn. Zelfportret, 1628. Rijksmuseum
Amsterdam

Links:
Rembrandt van Rijn. Zelfportret met baret en
opengesperde ogen, 1630. Rijksmuseum, Amsterdam

Na drie jaar ging hij op zoek naar een andere leraar. Dat werd **Pieter Lastman** in Amsterdam. Deze schilder was net als vele andere Hollandse schilders in Italië geweest. Pieter vertelde vol vuur en vlam hoe de Italiaanse schilders licht en donker gebruikten in hun schilderijen. Rembrandt wist het meteen, dat wilde hij ook! Toen hij genoeg van zijn nieuwe meester had geleerd ging Rembrandt terug naar Leiden. Daar begon hij een eigen atelier. Zijn leven lang is Rembrandt in **licht** en **donker** blijven schilderen. Daardoor herken je hem zo goed. Rembrandt wordt nu de tovenaer van het licht genoemd.

Een schilderij van Rembrandts leermeester Pieter Lastman (1583-1633). De triomf van Mordechai, 1624. Instituut Collectie, Nederland

Nog iets meer over LICHT en donker

Rembrandt heeft als kind veel in de molen gespeeld. Misschien hield hij daarom zo van licht en donker. Want in een donkere molen schijnt er maar weinig licht door de kleine raampjes. Dan kan het licht mysterieus op de dingen schijnen. Daardoor krijg je een groot contrast tussen licht en donker.

Weetje

ZOUT

ZOET

Hoe groter het verschil tussen twee dingen, hoe groter het contrast. Een paar voorbeelden; het is heel stil op straat maar opeens begint iemand keihard te trommelen. Dan is er contrast tussen stilte en lawaai. Of als je een zoute haring eet en daarna meteen een zoet taartje. Dat is een smaakcontrast. Ken je nog meer contrasten?

Caravaggio (1571-1610)
Jongen met fruitmand, 1594
Galleria Borghese, Rome

Wist je dat?

In de tijd van Rembrandt was het heel gewoon dat kunstenaars naar Italië reisden om te leren van de schilderkunst daar. De beroemde Italiaanse schilder Caravaggio, de uitvinder van licht en donker in schilderijen, maakte een heel grote indruk op hem. Rembrandt zelf is nooit in Italië geweest.

Maar hij zag wel schilderijen van andere schilders die rondgereisd hadden in Italië. Landen in Europa waar de schildertechniek van licht en donker in de mode raakte zijn Nederland, Duitsland, Frankrijk en Italië. Ze hebben daar hun eigen uitdrukking voor: clair-obscur, licht-donker, Hell-Dunkel, chiaroscuro.

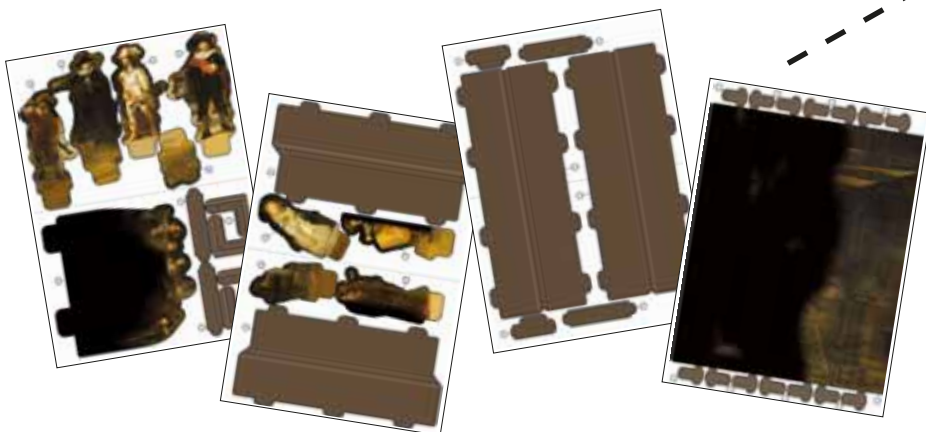

Een stukje ERAF? Kijk en vergelijk

In 1715 verhuisde De Nachtwacht naar het stadhuis op de Dam in Amsterdam. Het schilderij paste niet op de plaats waar het moest hangen. Weet je wat, dachten een paar slimmeriken, we snijden er gewoon drie stroken af, dan past het wel! Daardoor verdwenen er twee schutters van het schilderij. Dus eigenlijk zit je naar een minder groot meesterwerk te kijken. Door een kleine kopie van de oorspronkelijke Nachtwacht van Gerrit Ludens van 66,5cm x 85,5 cm weten we welke stukken zijn weggesneden.

Waarom heet De Nachtwacht De Nachtwacht? Rembrandt heeft de titel niet zelf bedacht. De titel is pas later gekomen. Omdat de poort aardedonker is dacht men dat het schutters in de nacht waren. Maar in de nacht ga je toch niet in mooie kleren rondlopen? Donker is het schilderij wel. En natuurlijk met mooi licht!

EN NU JIJ! MAAK JE EIGEN
NACHTWACHT IN 3D

